

LBRIS

We know
books

TÂLCUIRI LA PARABOLELE MÂNTUITORULUI

*Învățăături de folos
pentru toate zilele*

Traducere din limba rusă
Gheorghită Ciocoi

EDITURA DE SUFLET
București

Cuprins

Învățătura Mântuitorului Iisus Hristos
despre Împărăția lui Dumnezeu arătată în
parabolele Sale 5

1.

Nașterea și sporirea Împărăției lui Dumnezeu în sufletul omului

Pilda semănătorului. 11
Pilda despre sămânță și neghină 15
Pilda seminței de muștar 18
Pilda despre aluat 19
Pilda comorii 20
Pilda despre mărgăritarul cel de preț. 20
Pilda despre năvod 21
Pilda despre sămânța aruncată în pământ . 22

2.

Dragostea lui Dumnezeu către om, a omului către Dumnezeu și a oamenilor unul față de celălalt

Pilda despre oaia cea pierdută. 26
Pilda despre drahma cea pierdută 27
Pilda fiului rătăcitor. 28
Pilda vameșului și a fariseului 32

Pilda despre judecătorul cel nedrept	34
Pilda samarineanului milostiv	36
Pilda Împăratului milostiv și a robului rău	40

3.

**Despre cărturarii și fariseii
care nu primeau învățătura despre
Împărăția lui Dumnezeu**

Pilda despre lucrătorii viei chemați la lucru în felurite momente ale zilei	43
Pilda despre cei doi fii	47
Pilda despre lucrătorii cei răi, care au ucis pe fiul stăpânului viei	49
Pilda despre chemarea la ospățul de nuntă al fiului împăratului	53
Pilda despre cei chemați care și-au ales pentru sine locurile cele dintâi și pilda despre omul care a făcut mare cină	56

4.

**Despre așteptarea sfârșitului și
venirea Fiului Omului**

Pilda celor ce-l așteptau pe stăpânul lor care se întoarce de la nuntă	62
Pilda despre furul care poate sparge o casă	64
Pilda iconomului credincios și înțelept	65
Pilda celor zece fecioare	68
Pilda talanților	74
Pilda despre cei zece robi și cele zece mine	78

5.

**Despre bogăție și legătura omului
cu bunurile materiale**

Pilda despre bogatul cel nesăbuit	85
Pilda despre iconomul necredincios	89
Pilda despre bogatul nemilostiv și săracul Lazăr	99

6.

**Pilde ale Domnului expuse
în Evanghelia de la Ioan**

Pilda despre Păstorul cel bun	106
Pilda despre viță	111

7.

**Minuni și cuvinte ale Mântuitorului
despre înviere, viața veșnică și
trimiterea apostolilor la vestirea
Împărăției cerurilor**

Învierea fiului văduvei din Nain	117
Cuvântul Mântuitorului despre Pâinea Vieții	121
Săturarea cu pâine a cinci mii de oameni în pustie	130
Pescuirea minunată	136

Învățătura Mântuitorului Iisus Hristos despre Împărăția lui Dumnezeu arătată în parabolele Sale

Esența învățăturilor Mântuitorului Iisus Hristos a constat în descoperirea Împărăției lui Dumnezeu și părtășia omului cu aceasta. După propovăduirea în sinagoga din Nazaret și după moartea Sfântului Ioan Botezătorul, Hristos S-a întors pe malul lacului Ghenizaret, S-a stabilit acolo și a continuat să propovăduiască despre Împărăția lui Dumnezeu. El a spus că aceasta nu are vreo legătură cu stăpânirea împăraților de pe pământ. Această împărăție nu este din lumea aceasta, nu este materială, ci duhovnicească. Domeniul ei este sufletul omenesc, nu bogăția materială și nu stăpânirea omului asupra altor oameni. Pentru a zidi Împărăția lui Dumnezeu ori, mai degrabă, pentru a intra în aceasta nu este nevoie de bani, nici

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Traducerea s-a realizat după originalul în limba rusă: *Ucenie Iisusa Hrista o țarstvii Božiem, vîražennoe v prîtceah*, Ed. Azbuka verî, Moscova, 2013/ Paris, 1962.

© Editura de Suflet, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Tâlcuiri la parabolele Mântuitorului / trad. din lb. rusă: Gheorghîță Ciocoi – București: Editura de Suflet, 2022
ISBN 978-606-8633-56-5

I. Ciocoi, Gheorghîță (trad.)

de lucruri, nici de pământ, nici de putere militară sau politică. Orice împărăție pământească, oricât de măreață ar fi fost, a avut întotdeauna limitele sale în timp și spațiu, în vreme ce Împărăția lui Dumnezeu nu are granițe, fiind atotcuprinzătoare și veșnică. Domeniul acestei stăpâniri cuprinde toate sufletele omenești. Toți oamenii care trăiesc și au trăit pe pământ și cei care vor trăi de acum înainte – cu toții sunt chemați către Împărăția lui Dumnezeu.

Naționalitatea, limba, rasa, îndeletnicirea, bogăția ori sărăcia nu au nici o însemnătate în această împărăție. În mod hotărât, calea spre Împărăția lui Dumnezeu este deschisă pentru toți. Da, calea este deschisă, însă trebuie să o căutăm, căci ea „este îngustă” și nu mulți o pot vedea și alege; alături de ea există și o altă cale „largă”, care este ușoară și-i atrage pe mulți. Din păcate, cea de pe urmă nu conduce la Împărăția lui Dumnezeu, ci la pierrea veșnică. Această cale pierzătoare trebuie, desigur, evitată. Pentru a afla calea cea adevărată, către Împărăția lui Dumnezeu, e nevoie să curățim așa cum se cuvine haina vechiului Adam, să ne înnoim sufletul, să ne pocăim, adică să lăsăm faptele ticăloase, răutatea și ura unuia față de

altul. Trebuie să-L iubim pe Dumnezeu și să-i iubim pe oameni. Trebuie să ne ajutăm aproapele, nu să dorim și să facem altora ceea ce nu ne-ar plăcea să ni se facă nouă. Atunci fericirea va veni pentru fiecare om în parte și pentru întreaga omenire. Însă acest lucru nu este prea ușor de realizat, ci e nevoie să ne încordăm întreaga putere, căci „Împărăția lui Dumnezeu se ia cu de-a sila”, adică prin stăruință și nevoință duhovnicească. Și doar cei care se trudesesc și se nevoiesc vor intra în ea prin pocăință din destul, prin rugăciune și milostenie.

Pentru majoritatea contemporanilor lui Hristos, această învățătură despre Împărăția lui Dumnezeu era cu desăvârșire nouă, puțin înțeleasă și în contradicție cu cea a cărturarilor și fariseilor. Evreii, în chip tainic (ca membri ai sinedriului) și în mod vădit (precum partidul zeloților), doreau eliberarea de sub stăpânirea Romei. Fariseii credeau că scaunul împăratului David va fi restaurat și că Israelul va deveni liber, puternic și măreț, că un împărat din neamul lui David va face fața tuturor popoarelor, așa cum văzuseră mai dinainte prorocii. Către acestea conclucrau toate, însă pentru realizarea acestui obiectiv istoric era nevoie de rânduia-

lă în popor, adică supunerea fără crâcnire autorității sinedriului; era nevoie de o putere politică și militară (și, desigur, aceasta, mai devreme sau mai târziu, va veni).

Însă Prorocul din Nazaret (precum și predecesorul Său, Ioan Botezătorul) propovăduia cu totul altceva...

În mintea celor ce-L ascultau pe Iisus Hristos apăreau nenumărate întrebări. Ei doreau sincer să înțeleagă ce este Împărăția lui Dumnezeu. Care sunt însușirile și semnele acesteia? Cum și când va veni? De ce este nevoie pentru a se instaura mai devreme aceasta? Atunci Domnul a început să lămurească învățătura Sa despre Împărăția lui Dumnezeu în pilde, adică în exemple simple, ușor de înțeles, luate din viața de zi cu zi. Și aici există îndreptățirea prorocului de demult care a spus în psalmii săi: „Deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele ce au fost dintru început” (*Psalmii 77, 2*).

În jurul lui Hristos, pe când Domnul propovăduia, se aduna întotdeauna mulțime de popor, astfel că Îl strâmtora și-L împiedica să vorbească. De aceea, ca toată lumea să-L audă, Domnul fie Se așeza pe o ridicătură de pământ, așa cum a fost în predica de pe Munte, fie ședea într-o corabie și vorbea poporului ce stătea pe mal. Tot astfel și acum:

„În ziua aceea, ieșind Iisus din casă, ședea lângă mare. Și s-au adunat la El mulțimi multe, încât intrând în corabie ședea în ea și toată mulțimea sta pe țărm” (*Matei 13, 1-2*).

Lev Liperovski

1.
Nașterea și sporirea
Împărăției lui Dumnezeu
în sufletul omului

Pilda semănătorului

(Matei 13, 1-23; Marcu 4, 1-20; Luca 8, 5-15)

„Iată a ieșit semănătorul să semene – a spus Mântuitorul. Și pe când semăna, unele semințe au căzut lângă drum și au venit păsările și le-au mâncat. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pământ mult și îndată au răsărit, că n-aveau pământ adânc. Iar când s-a ivit soarele, s-au pălit de arșiță și, neavând rădăcină, s-au uscat. Altele au căzut între spini, dar spinii au crescut și le-au înăbușit. Altele au căzut pe pământ bun și au dat rod: una o sută, alta șazeci, alta treizeci” (*Matei 13, 1-23; a se vedea, de asemenea, Marcu 4, 3-20 și Luca 8, 5-15*).

HRISTOS | We know

În această pildă e limpede că sămânța înseamnă cuvântul despre Împărăția lui Dumnezeu. Semănătorul este Hristos. Pământul pe care cade sămânța – sufletele oamenilor, mințile, inimile, luarea-amine și voia lor. Dar pământul este diferit – fertil, roditor pe jumătate și rău. În funcție de însușirile pământului, sămânța crește în mod felurit. Pilda era simplă, dar ucenicii nu au înțeles sensul ei și L-au rugat pe Hristos să le-o explice.

Atunci Domul a spus: „Cine are urechi de auzit să audă. Voi, deci, ascultați pilda semănătorului. De la oricine aude cuvântul împărăției și nu-l înțelege, vine cel viclean și răpește ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămânța semănată lângă drum. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvântul și îndată îl primește cu bucurie. Dar nu are rădăcină în sine, ci ține până la o vreme și, întâmplându-se strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintește. Cea semănată în spini este cel care aude cuvântul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvântul și îl face neroditor. Iar sămânța semănată în pământ bun este cel care aude cuvântul și-l înțelege, deci care aduce rod și face: unul o sută, altul șazeci, altul treizeci.”

Din această explicație se poate observa că pământul desemnează oameni de felurite caractere și tipuri. Sămânța de lângă drum sunt oamenii fără luare-amine, împrăștiați, care nu se îngrijesc și nu se străduiesc să păstreze ceea ce primesc. Oricine poate să vină la ei și să le jefuiască comoara; după aceea lor le pare rău, însă este mult prea târziu. Sufletele rămân pustii. Cea dintre spini îi desemnează pe oamenii care sunt atrași de toate lucrurile și strălucirile din afară, îngrijindu-se de bogățiile materiale, de slavă, de înlesnirile vieții, de confort, de desfătări și de distracții, iar de cele ce sunt de căpătâi, adică de Dumnezeu și de sufletul lor, de dragostea către aproapele, uită cu desăvârșire. Cea căzută în loc pietros sunt acei oameni cu un caracter superficial, instabil. Și ceea ce este mai important – la început, ei par să fie fericiți să audă și să primească tot binele pe care îl ascultă, însă nu sunt în stare să se apere și să-și păstreze credința și convingerile, mai cu seamă atunci când trebuie să sufere pentru adevăr și dreptate, renunțând îndată la toate. Pe astfel de oameni instabili, superficiali, lipsiți de orice statornicie, atrași adeseori de orice „nou val”, este cu neputință să te bazezi.

Sămânța căzută în pământ bun sunt oamenii cu o conștiință sensibilă, cu o mințe atentă și cu o inimă bună. Ei nu doar că primesc cuvintele cele bune despre Împărăția lui Dumnezeu, dar se și îngrijesc ca aceste cuvinte să crească în inimile lor; ei se feresc de tot ceea ce este vătămător și întunecat, fug de întâlnirile nepotrivite și întotdeauna sunt atenți la ei înșiși. Lucrul de căpătâi în viața lor îl reprezintă Împărăția și dreptatea lui Dumnezeu.

Însă ce se întâmplă cu oamenii asemănați cu pământul cel rău și care sunt în mod firesc imuni spre orice bine? Sunt ei condamnați dinainte la o viață neroditoare și nu ar putea să intre în Împărăția cerurilor?

La aceasta se poate spune că nu există suflete în mod desăvârșit sterpe. Domnul, în pilda Sa, nu a indicat astfel de oameni. Fără îndoială, dacă, pe lângă voința și buna dorire, se poate semăna în locul cel mai nepotrivit – sfărâmând, fertilizând, îngrădind și curățând locul de gunoi. Acel loc sterp se va preface într-unul rodnic. Este, de altfel, cunoscut că cele mai bune soiuri de struguri sunt cultivate pe terenuri bine lucrate și îngrijite, chiar dacă la început ele au fost bolovănoase și neprielnice. Tot astfel și caracterul omului

se poate schimba complet sub o influență puternică, iar această influență ajută la trezirea conștiinței și aduce un sentiment de pocăință. Acest lucru se întâmplă adesea cu mulți care la început au arătat nepăsare, lene, indiferență, egoism, dar care mai apoi, trezindu-li-se conștiința, au devenit plini de iubire, lepădându-se de sine, și-au sfințit viețile, făcându-se vrednici de a intra în Împărăția lui Dumnezeu. Cum ar fi, de pildă, Matei vameșul, Maria Magdalena și mulți alții.

Pilda despre sămânță și neghină

(Matei 13, 24-30; 36-43)

Împărăția lui Dumnezeu se răspândește în întreaga lume și crește precum grâul semănat pe câmp. Fiecare bob în parte și fiecare spic se aseamănă cu cetățenii Împărăției lui Dumnezeu. Însă, în mijlocul grâului, se întâmplă să vedem și neghină ori tot soiul de buruieni care înăbușă creșterea spicului. De unde au venit aceste neghine? Cine le-a semănat?

„Pe când oamenii dormeau, a spus Hristos, a venit vrăjmașul, a semănat ne-